

17. 12. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Itálie zavádí povinné přilby pro všechny lyžaře: komplexní přehled legislativních novinek pro sezónu 2025/2026

Zatímco Česká republika stále čeká na přijetí zvláštní zákonné úpravy (*lex specialis*) regulující bezpečnost na horách, italský zákonodárce pokračuje v systematickém budování koherentního normativního rámce pro provozování zimních sportů. Tato oblast, v italské doktríně označovaná jako „*Diritto della neve*“ (sněžné právo), představuje v Itálii ucelený systém právních norem chránících bezpečnost na sjezdovkách. Nejnovější změny představené v roce 2025 představují další krok v dlouholeté tradici italské lyžařské legislativy, která sahá až k *Legge 363/2003* a byla významně modernizována prostřednictvím *Decreto Legislativo (D.Lgs.) 40/2021* a aktuálně *Decreto Legge (DL) 96/2025*.

Italská cesta k přísnější regulaci byla poznamenána několika tragédiemi. Pád lanovky *Stresa-Mottarone* 23. května 2021 s 14 oběti vyvolal atmosféru nulové tolerance k bezpečnostním kompromisům a urychlil přijetí *D.Lgs. 40/2021*. Podobně smrti mladých závodníků **Matilde Lorenzi** a **Matilde Franzoso** v roce 2024 se staly impulsem pro rozšíření povinnosti přileb v *DL 96/2025*.

Historická poznámka: Snaha o kodifikaci pravidel bezpečného lyžování má hlubší kořeny – již v letech 1963-1967 iniciovala organizace *Panathlon International* první systematické pokusy o formulaci těchto pravidel, které v roce 1967 převzala FIS jako své „*Desatero*“.

Pro české prostředí je italská úprava zajímavá nejen z komparativního hlediska, ale především jako praktická inspirace pro budoucí českou úpravu bezpečnosti zimních sportů v již připravovaném návrhu (pracovně *Czech Ski Safety Act*). Připomeňme, že již v roce 2013 předložil předchozí náčelník Horské služby ČR (t.č. poslanec) Rudolf Chlad poslanecký návrh zákona o bezpečném pohybu na horách, který však nebyl přijat kvůli pádu vlády (t.č. premiér Petr Nečas).

Hlavní novinka: Povinná přilba pro všechny bez rozdílu věku

Právní mechanismus změny

Klíčová změna byla provedena prostřednictvím *DL 96/2025* ze dne 30. června 2025, publikovaného v Úředním věstníku (*Gazzetta Ufficiale*). Tento dekret s okamžitou účinností byl následně konvertován parlamentem na *legge 119/2025*, publikovanou v *Gazzetta Ufficiale* č. 184 ze dne 9. srpna 2025.[\[1\]](#)

Z legislativně-technického hlediska je zajímavý použitý mechanismus. *Decreto Legge* představuje podle článku 77 italské ústavy vládní nařízení s mocí zákona vydávané v naléhavých případech (*casi straordinari di necessità e d'urgenza*). Vstupuje v platnost okamžitě po publikaci, avšak musí být do 60 dnů schválen parlamentem, jinak pozbývá účinnosti *ex tunc*.

Obsah změny

Článek 5 *DL 96/2025* novelizuje článek 17 *Decreto Legislativo 40/2021*, který dosud stanovoval

povinnost nosit ochrannou přilbu pouze pro osoby mladší 18 let. Nová úprava rozšiřuje tuto povinnost na všechny uživatele sjezdových tratí bez rozdílu věku, a to při provozování:

- alpského lyžování
- snowboardingu
- telemarku
- jízdy na saních (*slittino*)
- jízdy na bobech (*slitta*)

Důraz je kladen na homologaci - přilba musí splňovat normu EN 1077, jiné typy přileb nebo tzv. „vyztužené čepice“ nejsou dostačující. Je důležité zdůraznit, že povinnost nosit přilbu se nově vztahuje i na dospělé osoby při sáňkování a bobování, což představuje významné rozšíření dosavadní úpravy.

Sankce

Za nedodržení povinnosti nosit přilbu hrozí pokuta ve výši 150 eur. V případě recidivy může být lyžaři na 1 až 3 dny odebrán skipas. Kontrolu dodržování této povinnosti provádějí příslušníci pořádkových složek (*Polizia di Stato, Carabinieri, Guardia Forestale, Guardia di Finanza*) i oprávněný personál lyžařských středisek.

2.4 Praktický detail: “Sociální klauzule”

Při odebrání skipasu (ať už dočasném za nenošení přilby, či kompletním u závažnějších přestupků jako jízda v podnapilém stavu) zákon pamatuje na praktickou stránku – pachateli musí být umožněno využít zařízení nezbytná pro návrat do místa ubytování. V praxi to znamená vydání jednorázové jízdenky pro přepravu lanovkou k místu ubytování nebo bydliště.

Další změny zavedené *Decreto Sport 96/2025*

Kromě rozšíření povinnosti přileb dekret přináší či zpřesňuje několik dalších důležitých prvků:

Povinné defibrilátory (DAE)

Povinnost automatických externích defibrilátorů byla již zavedena v D.Lgs. 40/2021. DL 96/2025 tuto povinnost pouze zpřesňuje v kontextu olympijské připravenosti.

Heliporty pro záchrannou službu

Povinnost vyznačených ploch pro přistání vrtulníků byla již v D.Lgs. 40/2021. DL 96/2025 zpřesňuje technické parametry těchto ploch v rámci olympijských standardů.

Úprava parametrů sjezdovek

DL 96/2025 upravuje také technické parametry sjezdových tratí. Článek 10 znovu zvyšuje maximální podélný sklon, při němž se trať označí jako modrá, z 15 % na 25 %. Jde tak o návrat k parametru, který platil již v původním „sněžném kodexu“ D.Lgs. 40/2021 před korektivní novelou z roku 2023.

Současně se u tratí sjezdu stanoví minimální šířka 15 metrů, přičemž užší profily jsou výslovně

přípustné pouze u připojovacích a spojovacích úseků. Tato úprava představuje určitý ústupek geomorfologické realitě italských hor i potřebám provozovatelů „legalizovat“ stávající tratě v úzkých údolích, aniž by bylo nutné je formálně rušit či zásadně přetrasovávat. Z pohledu rekreačního lyžaře nejde o revoluční změnu – spíše o narovnání právního stavu s dosavadní provozní realitou.

Regionální specifika: příklad Alto Adige

Italská úprava umožňuje regionům přijímat dodatečná pravidla. Alto Adige (Jižní Tyrolsko) zákonem *Legge Provinciale* 18 luglio 2023, n. 15 „*Ordinamento delle aree sciabili attrezzate*“ zpřísnilo pravidla pro předjíždění a křižování sjezdovek: - Předjíždění je povoleno pouze při dostatečném prostoru a viditelnosti - Je nutné udržovat takovou vzdálenost, aby nedošlo k ohrožení předjížděného lyžaře - Na křižovatkách musí lyžaři dávat pozor na uživatele přijíždějící z jiných sjezdovek - Je zakázána chůze po sjezdových tratích nahoru (výjimkou jsou nouzové situace, kdy je nutné jít pouze po okraji)

Technologické inovace: projekt „Ski Slope Digital Twin“

V listopadu 2024 byl spuštěn ambiciózní technologický projekt „Ski Slope Digital Twin“ (SkiSlo), který představuje spojení práva a technologie v oblasti bezpečnosti lyžování. Projekt vznikl z iniciativy *Fondazione Matilde Lorenzi* ve spolupráci s *Politecnico di Torino* a *Milano* pod vedením profesorky Tanie Cerquitelli.

Tříletý projekt využívá umělou inteligenci a drony vybavené LIDAR senzory k vytváření digitálních dvojčat sjezdovek. Systém hodnotí sklon, morfologii, stav a vývoj sněhu, teplotu a vlhkost. Vytváří virtuální mapy kritických míst s rozdělením rizik do tří kategorií označených zelenými, žlutými a červenými barvami.

První průzkumy byly provedeny v říjnu 2025 na sjezdovkách v Sestriere. Výstupy projektu budou pravděpodobně inkorporovány do budoucích novelizací technických standardů pro sjezdovky.

Chrániče páteře - další stupeň ochrany

Nad rámec zákonných povinností Italská federace zimních sportů (FISI) v reakci na tragické nehody zavedla vlastními předpisy pro mladé závodníky: - povinnost nosit certifikované chrániče páteře (it. *paraschiata*, hovorově „páteřák“) - povinnost realizovat tréninky výhradně na homologovaných tratích

V rychlostních disciplínách (sjezd a super-G) jsou již dnes na elitní úrovni povinné airbagové vesty a od sezóny 2025/2026 také proti pořezové spodní prádlo/kalhoty; jednotlivé svazy (např. FISI) je navíc zavádějí postupně pro všechny závodní kategorie. Ačkoliv pro rekreační lyžaře zůstávají chrániče páteře v rovině doporučení, vývoj v závodním lyžování často predikuje budoucí standardy pro širokou veřejnost.

Hlavní změny oproti dosavadnímu D.Lgs. 40/2021

DL 96/2025 přináší následující klíčové změny oproti stávající úpravě D.Lgs. 40/2021:

- **NOVĚ: Povinné přilby pro všechny věkové kategorie** (dříve jen do 18 let) a **pro všechny disciplíny sportu na sněhu** (včetně sáňkování a bobování)
- **ZPŘESNĚNÍ: Technické parametry DAE a heliportů** (povinnost již existovala)
- **ÚPRAVA: Minimální šířka sjezdových tratí stanovena na 15 m**, užší šířky jsou přípustné

pouze u spojovacích a připojovacích úseků

- **NÁVRAT: Limit sklonu pro modré sjezdovky zvýšen zpět na 25 %** (po dočasném snížení na 15% korektivní novelou roku 2023)

Nadále platí ustanovení D.Lgs. 40/2021

- **Povinné pojištění odpovědnosti** pro všechny lyžaře (pokuta 100-150 eur za nedodržení).
- **Zákaz jízdy v podnapilém stavu** (*stato di ebbrezza*), přičemž aplikační praxe vychází z limitu 0,5 g/l alkoholu v krvi podle dopravní legislativy.
- **Přednost osob se zdravotním postižením** při využívání přepravních zařízení a lyžařské infrastruktury, včetně zvýšené povinnosti ohledu všech uživatelů vůči těmto osobám.

Právní aspekty: Skipas, odpovědnost a presumpce

Právní povaha skipasu (skipas kontrakt)

V české praxi je skipas často vnímán zjednodušeně jako jízdenka. V italské jurisprudenci (potvrzeno četnými rozsudky *Corte Suprema di Cassazione*) je však skipas chápán jako doklad o uzavření smíšené smlouvy (*contratto misto*), která organicky kombinuje:

1. **Smlouvu o přepravě** (*appalto di trasporto*) - závazek vyvézt lyžaře lanovkou s objektivní odpovědností dopravce
2. **Smlouvu o užívání sportovního zařízení** (*contratto di usufruzione di aree sciabili*) - závazek připravit a zabezpečit sjezdové tratě

Tato duální povaha je klíčová pro právní odůvodnění sankce "odebrání tranzitního titulu". Pokud by šlo pouze o přepravní smlouvu, bylo by odebrání skipasu za porušení pravidel na sjezdovce právně sporné. Jelikož však skipas opravňuje i k užívání tratě, je jeho odebrání logickým následkem porušení smluvních podmínek bezpečnosti.

Podle švýcarské doktríny provozovateli vzniká akcesorický smluvní závazek zajištění bezpečnosti na tratích, což explicitně stanoví i článek 12 D.Lgs. 40/2021 o povinnosti provozovatele chránit uživatele před nebezpečími na sjezdových tratích.

Presumpce spoluzavinění při srážkách

Článek 28 D.Lgs. 40/2021 zavádí vyvratitelnou právní domněnku rovného podílu (presumpci spoluodpovědnosti) na způsobené škodě (50:50) při srážce lyžařů. Tato úprava významně ulehčuje práci soudům při absenci důkazů o výlučném zavinění. V praxi to ovšem znamená, že v případech kolize bez jednoznačných důkazů každá strana odpovídá za polovinu celkové újmy, což může vést k paradoxní situaci, kdy poškozený obdrží pouze poloviční náhradu a současně je povinen kompenzovat polovinu újmy protistraně.

Teorie atypického nebezpečí

Italské právo rozlišuje mezi **typickým nebezpečím** (led, strmý svah), které lyžař akceptuje vstupem na sjezdovku, a **atypickým nebezpečím** (*insidia o trabocchetto*) - skrytým rizikem působícím jako nástraha či past, kterému se odpovědně se chovající lyžař nemůže vyhnout ani při vynaložení náležité péče. Jde typicky o prohlubeň za terénní vlnou, nebezpečný sráz v zatáčce, křížení tratí, ocelová lana navijáků nebo traťové podpěry. Za atypická nebezpečí nese objektivní odpovědnost provozovatel. Tato doktrína v českém právním řádu absentuje - ČSN 01 8027 atypické nebezpečí nedefinuje, pouze konstatuje, že „zdroje atypického nebezpečí působí na uživatele sjezdové tratě

jako nástrahy" (čl. 5.2), což postrádá normativní přesnost. Norma navíc postrádá nezpochybnitelnou kogentní povahu, což spolu s absencí jasných definic esenciálních pojmů vede k aplikačním komplikacím.

Komparace s českou úpravou: legislativní vakuum

Srovnání s českým právním prostředím vyznívá jednoznačně v neprospěch České republiky. Zatímco Itálie systematicky vytváří koherentní normativní rámec již více než 20 let, **v českém právním řádu absentuje zvláštní zákonná úprava (*lex specialis*) regulující bezpečnost při provozování lyžařského sportu.**

Současná právní regulace bezpečnosti lyžování v českém právním řádu spočívá výlučně na: - Obecných ustanoveních občanského zákoníku o deliktní odpovědnosti - Technické normě ČSN 01 8027 (na kterou § 11c zákona č. [159/1999](#) Sb. odkazuje pouze v kontextu „značení podle českých technických norem“, což vyvolává interpretační spory o rozsahu závaznosti normy - zda je kogentní pouze pro značení, či pro celý obsah; norma je navíc z hlediska obsahu obsoletní - pochází z roku 2009 a nereflktuje recentní dynamický vývoj odvětví, přestože je formálně stále platná) - Pravidlech FIS, která jsou českými soudy aplikována jako standard náležité péče (*bonus pater familias*) na základě konstantní judikatury NS (např. rozsudek sp. zn. 25 Cdo 1506/2004). ***De lege ferenda by však tato pravidla měla nabýt imperativní povahy prostřednictvím jejich inkorporace do zákonného předpisu,*** nikoliv aby jejich normativní závaznost byla dovozována pouze judikaturou.

Paradox české úpravy: Zatímco pro cyklisty do 18 let platí povinnost nosit přilbu dle § 58 zákona o silničním provozu, pro lyžaře podobná povinnost neexistuje – přestože rychlosti a rizika jsou u lyžování často vyšší.

Absence zákonné úpravy vytváří právní nejistotu pro provozovatele i uživatele lyžařských areálů. Například otázka povinného pojištění, používání ochranných pomůcek či odpovědnosti za kolizní nehody zůstává nedořešena.

Závěr: Čas na českou lyžařskou legislativu

Italské změny pro sezónu 2025/2026 představují další evoluční krok v již existujícím robustním právním rámci. Rozšíření povinnosti přileb na všechny věkové kategorie, spolu s technologickými inovacemi typu *Ski Slope Digital Twin*, ukazuje směr, kterým se ubírá moderní přístup k bezpečnosti zimních sportů.

Pro Českou republiku by měly být italské zkušenosti cennou inspirací. Po více než dekádě od neúspěšného pokusu o přijetí zákona v roce 2013 je nejvyšší čas vrátit se k této problematice. Rostoucí počet lyžařů, modernizace areálů i zvyšující se nároky na bezpečnost si zaslouží adekvátní právní rámec.

Italský model ukazuje, že doba benevolentního přístupu k bezpečnosti na horách v Evropě končí. Pro českého zákonodárce z toho plyne především potřeba:

- **systematicky kodifikovat pravidla chování na sjezdových tratích** (včetně pravidel FIS),
- **zavést povinné přilby** alespoň pro děti a mládež (homologované),
- **jasně upravit odpovědnost provozovatelů a sankční mechanismy** (včetně právní povahy skipasu).

Místo čekání na tragické události by tak měla česká právní úprava proaktivně reflektovat zkušenost alpských zemí.

Mgr. Ladislav J. Janků, Ph.D., LL.M.

Soudní znalec – obor sport, specializace bezpečnost lyžování
Instruktor sjezdového lyžování I. tř. SLČR

Základní lyžování SLČR p.s. - předseda

[IUSKI - Institut lyžařského práva, z.ú.](#)

Příkop 838/6
602 00 Brno

Tel.: +420 603 429 690
e-mail: info@iuski.cz

Dedikace a afiliace

Tento článek vznikl v rámci interního výzkumného projektu Výzkumného a znaleckého ústavu IUSKI - Institut lyžařského práva s názvem „Právní úprava bezpečnosti lyžování v mezinárodním kontextu a její možné perspektivy v právním řádu České republiky“, který navazuje na původní projekt GAUK č. 700119 řešený na Právnické fakultě Univerzity Karlovy.

Seznam použitých zkratk

AMSI - Associazione Maestri Sci Italiani (Asociace italských instruktorů lyžování)

ČSN - Česká technická norma

DAE - Defibrillatore Automatico Esterno (automatický externí defibrilátor)

D.Lgs. - Decreto Legislativo (legislativní dekret)

DL - Decreto Legge (dekret s mocí zákona)

FIS - Fédération Internationale de Ski (Mezinárodní lyžařská federace)

G.U. - Gazzetta Ufficiale (Úřední věstník)

L. - Legge (zákon)

LIDAR - Light Detection and Ranging

SLČR - Svaz lyžařů České republiky

SkiSlo - Ski Slope Digital Twin

Seznam použitých zdrojů

Právní předpisy

ITÁLIE. *Decreto legislativo 28 febbraio 2021, n. 40*. Attuazione dell'articolo 9 della legge 8 agosto 2019, n. 86, recante misure in materia di sicurezza nelle discipline sportive invernali. Gazzetta Ufficiale n. 60 del 11 marzo 2021.

ITÁLIE. *Decreto-legge 30 giugno 2025, n. 96*. Disposizioni urgenti in materia di sport. Gazzetta Ufficiale n. 151 del 30 giugno 2025.

ITÁLIE. *Legge 8 agosto 2025, n. 119*. Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 30 giugno 2025, n. 96, recante disposizioni urgenti in materia di sport. Gazzetta Ufficiale n. 184 del 9 agosto 2025.

ITÁLIE. *Legge 24 dicembre 2003, n. 363*. Norme in materia di sicurezza nella pratica degli sport invernali da discesa e da fondo. Gazzetta Ufficiale n. 3 del 5 gennaio 2004.

Technické normy

ČSN 01 8027. *Značení a zabezpečení zimních horských středisek a tratí*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2009.

Elektronické zdroje

ASSOCIAZIONE MAESTRI SCI ITALIANI. *14 regole di comportamento per sciatori e snowboarder*. AMSI [online]. 2025 [cit. 2025-11-23]. Dostupné z: <https://www.amsi.it>

FONDAZIONE MATILDE LORENZI. *Ski Slope Digital Twin Project*. Politecnico di Torino [online]. 2024 [cit. 2025-11-23]. Dostupné z: <https://www.polito.it>

Odborná literatura

JANKŮ, Ladislav Jack. *Lyžařské právo v Itálii*. Praha: Leges, 2022. 256 s. ISBN 978-80-7502-580-1.

JANKŮ, Ladislav Jack. *Lyžařské právo ve Švýcarsku*. Praha: Leges, 2020. 312 s. ISBN 978-80-7502-456-9.

[1] Poznámka k italským právním předpisům: - *Legge* - běžný zákon přijatý parlamentem - *Decreto Legislativo* - legislativní dekret vydaný vládou na základě zákonného zmocnění - *Decreto Legge* - dekret s mocí zákona vydaný vládou v naléhavých případech, musí být do 60 dnů schválen parlamentem, jinak pozbývá účinnosti *ex tunc*.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)

- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)